

&nbs; &nbs; &nbs; &nbs; &nbs; &nbs; İlim; Sözlükte “bilmek, şurda hasıl olmak, sağlam ve kesin bir bi&cicedil;imde, bir şeyin gerçeğini bilmek” gibi anlamlara gelir.[\[1\]](#) Kur'ân-ı Kerîm'de ilim kökünden türeyen kelimele­rin yaklaşık 750 yerde geçtiği görülmek­tedir. Bu sayı, Kur’ân-ı Kerim’in bilgi ve bilme faaliyeti­ne verdiği mesaj bakımından fevkalade önemdir. Kur'ân-ı Kerîm'de ilim kavramı daha ziyade "ilâhî bilgi" ya­hut "vahiy" anlamında kullanılmakta, ay­rıca gerek insanın vahyedilmiş ilâhî haki­kate dair&nbs; ilmi, &nbs;gerekse bilme melekesiyle ilgili kazandığı dünyevî&nbs; ilmi&nbs; ifade etmek üzere çeşitli âyetlerde yer almaktadır. &nbs; &nbs; &nbs; &nbs; Hadisi Şerifler de, ilim öğrenme yolunda olanlara peygamberlerinin yaptığı gibi ilimlerinin artması için Allah'a yakarma­ları öğütlenir.&nbs; Âlimler, bildiklerini hem kendileri hem de insanlar için İslâmî ölçüler içinde ya­rarlı kııldıkları oranda ilim, onlar için bir üstünlük kabul edilir. Nitekim ilim zeval bulmaz bir mevcudiyettir, ancak ulemâ zeval bulur.[\[2\]](#)

&nbs; &nbs; &nbs; &nbs; &nbs; &nbs; İlim amellerin en faziletlisidir. Bu faziletinden dolayıdırki ilim; dünya ve ahiret saâdetinin anahtarı olarak kabul edilmiştir. Dünya, Peygamber Efendimizin ifadesiyle, “âhiretin tarlası” ve Allah`a giden yolun başlangıcıdır&rdquo;. İlim ve &ldquo;hikmet m&uuml;minin kaybolmuş malıdır; onu nerede bulursa alır&rdquo;. İsl&acirc;m dininde ilim, Allah`ın rızasını kazanmak ve amel etmek için öğrenilir. İnsanoğlu için gerçek hayat, ilim ve irfanla kâim olacağından, öğrenmeyi ve öğretmeyi ihmâl edenler, hayatta dahi olsalar ölü sayılırlar. Ögrendiği bilgi, kendisini hakîkate ulaştırmayan kimse, o bilginin&nbs; ancak hammalıdır. İnsanın&nbs; hayatını düzenlemeyen, insanın üzerinde eseri görülmeyen ve insanı Allah ve Rasûlünün yoluna götürmeyen ilimde hayatı yoktur. O yüzden, ilim; “satırlardaki değil, sadırlardaki (göğülerdeki)’dir” denilmiştir. &nbs;İslâmiyet ile ilim, et ile tırnak gibi birbirinden ayrılmaz. İlim, Allah`ın insana verdiği anlayış ve seziş kabiliyyetinin bir ürünüdür. İslâm dini, ilim öğrenmeyi, bilgi sahibi olmayı ve cehâleti ortadan kaldırmayı hedefler. Çünkü, insanın yaratılış gayesi, Allah’i ve Rasûlünü tanımak ve O’nun emir ve yasaklarını yerine getirmekten ibarettir. Allah Teâlâ Kur'ân-ı Ke-rîm’de Alâk sûresinin ilk âyetlerinde şöyle buyuruyor:

اقْرَأْ
بِاسْمِ
رَبِّكَ
الَّذِي
خَلَقَ&nbs;
خَلَقَ
الْإِنسَانَ
مِنْ عَلَقٍ&nbs;
اقْرَأْ
وَرَبُّكَ ا
لْأَكْرَمُ
&nbs;الَّذِي

عَلَّمَ
=بِالْقَلَمِ
=عَلَّمَ
=الْإِنسَانَ
=مَا لَمْ
=يَعْلَمْ
nbsp;   “Yaratan Rabbinin adıyla oku! O, insanı
bir aşılanmış yumurtadan yarattı. Oku! Rabbin, en büyük kerem sahibidir. O Rab ki
kalemle (yazmayı) öğretti. İnsana bilmediğleri şeyi öğretti.”[\[3\]](#)
nbsp;   İlim öğrenen talebe ihlas ve samimiyetle
ilim öğrenirse o ilim; o insanı Allah ve Rasûlünün yoluna yaklaştırır ve
kişinin değerinin yükselmesini sağlar. Yolcuya gitmesi gereken yere (menzile)
götürmeyen vasita çok büyük, çok bakımlı ve çok
güzel de olsa bir işe yaramaz, çünkü; hedefine, varacağı yere ulaştırır.
İlim ise; insanı Allah ve Rasûlüne (kurtuluşa) götürürse ilim olur. İlim
hak ile bâtılı ayırt edebilmenin en önemli vasıtalarından biridir.
Çünkü gerçek ilim, doğru bilgi, insanı Hakka ve hakîkate ulaştırır.
Allah Teâlâ Kur'ân-i Ke-rîm’de Zümer sûresinde
şöyle buyuruyor: قُلْ هَلْ
يَسْتَوِي
الَّذِينَ
يَعْلَمُونَ
وَالَّذِينَ
لَا
يَعْلَمُونَ
nbsp;   "De ki: Hiç bilenlerle bilmeyenler bir olur
mu?"[\[4\]](#)   İlim bitip tükenmeyen bir
hazinedir. İlim hak ile batılı birbirinden ayıranın yegâne yolu ve vasıtasıdır. İlim
öğrenip korumanın yolu; o ilmin gereği ile amel edip, onu hayatı geçirmek ve
uygulama alanına koymaktır. Yani bir ilim sadece öğrenilip bilinmek, başkalarına hava
atmak, gururlanmak-kibirlenmek için değil, yaşamak ve hayat tarzı haline getirilmek
için elde edilir. Böyle olduğu takdirde faydalı ilim olur. İlim; amel edildiği
müddetçe, sadece sahibine değil başka insanlara ve bütün canlılara da
fayda verir. Fayda vermeyen ilimden sakınmak gereklidir.   Çünkü
Peygamber Efendimiz (sav) şöyle duâ etmiştir:
اللَّهُمَّ
إِنِّي
أَعُوذُ بِكَ
مِنْ عِلمٍ لا
يَنْفَعُ
nbsp;   “Allahım! Faydasız ilimden, sana
sığınırm.”[\[5\]](#)   İlim bir nurdur, bitip
tükenmeyen bir hazinedir, ilimsiz imân olmaz. Çünkü; insan bildiği
şeyi sever, ona inanır ve güvenir. Hakkında bilgi sahibi olmadığı bir şeyi sevmesi ve
hakkında fikir beyan etmesi mümkün değildir. Bir mü’minin, Allah
hakkındaki bilgisi ne kadar mükemmel olursa, Allah'a karşı saygısı da o kadar ileri ve
mükemmel olur. Alâk sûresinin ilk beş âyetinde de ifade edildiği gibi
Kur’ân-i Kerîm ilme ve öğrenmeye çok değer vermiştir. İlim

olurdu[7].   İlim Ögrenme'nin Fazileti
       Ayetler:
    وَمَا كَانَ
    الْمُؤْمِنُونَ
    لِيَنفِرُواْ
    كَآفَّةً
    فَلَوْلاَ
    نَفَرَ مِن
    كُلِّ
    فِرْقَةٍ
    مِّنْهُمْ
    طَآئِفَةٌ
    لِّيَتَفَقَّ
    هُواْ فِي
    الدِّينِ
    وَلِيُنذِرُواْ
    قَوْمَهُمْ
    إِذَا
    رَجَعُواْ
    إِلَيْهِمْ
    لَعَلَّهُمْ
    يَحْذَرُونَ
            “Müminlerin hepsinin toptan sefere
çikmaları doğru değildir. Onların her kesiminde bir gurup dinde (dinî ilimlerde) geniş
bilgi elde etmek ve kavimleri (savaştan) döndüklerinde onları ikaz etmek için
geride kalmalıdır. Umulur ki sakınırlar.”[8] وَمَا
    أَرْسَلْنَا
    مِن قَبْلِكَ
    إِلاَّ
    رِجَالاً
    نُّوحِي
    إِلَيْهِمْ
    فَاسْأَلُواْ
    أَهْلَالذِّكْ
    كْرِ إِن
    كُنتُمْ لاَ
    تَعْلَمُونَ
                  “Senden önce de, kendilerine
vahyettiğimiz kişilerden başkasını peygamber olarak göndermedik. Eğer bilmiyorsanız,
bilenlere sorun.”[9]
    فَتَعَالَى
    اللَّهُ
    الْمَلِكُ
    الْحَقُّ
    وَلَا

تَعْجَلْ
بِالْقُرْآنِ
16; مِن قَبْلِ
أَن يُقْضَى
إِلَيْكَ
وَحْيُهُ
وَقُل رَّبِّ
زِدْنِي
عِلْماً
         “Gerçek hükümdar
olan Allah, yücedir. Sana O'nun vahyi tamamlanmazdan önce (Kur'an'ı okumakta)
acele etme ve "Rabbim, benim ilmimi artır" de.”[10]   ...
إِنَّمَا
يَخْشَى
اللَّهَ مِنْ
عِبَادِهِ
الْعُلَمَا

sahibi olanlar korkar."[11]

يَرْفَعِ
اللَّهُ
الَّذِينَ
آمَنُوا
مِنكُمْ
وَالَّذِينَ
أُوتُوا
الْعِلْمَ
دَرَجَاتٍ…

kendilerine ilim verilenlerin derecelerini yükseltir."[12]

Hadîsler: مَن
خرَج في
طَلَبِ
العِلمِ ، فهو
في سَبيلِ
اللَّهِ حتى
يرجِعَ

"İlim tahsil etmek için yolculuğa
çikan kimse, evine dönünceye kadar Allah yolundadır."[13]
إذا ماتَ
ابْنُ آدَم
انْقَطَع
عَملُهُ
إلاَّ مِنْ

ثَلاثٍ :
 صَدقَةٍ
 جارية ، أوْ
 عِلمٍ
 يُنْتَفَعُ
 بِهِ ، أوْ
 وَلدٍ صالحٍ
 يدْعُو لَهُ
 &nbs;;&nbs;&nbs;&nbs;&nbs;&nbs;&nbs;&nbs; "Insanoğlu
öldügü zaman bütün amellerinin sevabı da sona erer. Şu
üç şey bundan müstesnadır: &nbs;Sadaka-i câriye, istifade edilen ilim,
kendisine dua eden hayırlı evlat." [14] ... ومَنْ
 سلَك طرِيقاً
 يَلْتَمِسُ
 فِيهِ
 عِلْماً ،
 سهَّلَ
 اللَّه لَهُ
 بِهِ
 طَرِيقاً إلى
 الجَنَّة
 &nbs;&nbs;&nbs;&nbs;&nbs;&nbs;&nbs;&nbs; "Kim ilim tahsil etmek için
bir yola girerse, Allah o kişiye cennetin yolunu kolaylaştırır." [15] &nbs;Başa bir hadis-i şerifde de
şöyle buyuruluyor: &nbs;&nbs;&nbs;&nbs;&nbs;&nbs;&nbs;&nbs; “Allah’ın benimle göndermiş olduğu hidâyet ve ilim,
yeryüzüne yağan bol yağmura benzer. Yağmurun yağdığını yerin bir
bölümü verimli bir topraktır: Yağmur suyunu emer, bol çayır ve ot bitirir. Bir
kısı da suyu emmeyeip üstünde tutan çorak bir yerdır. Allah burada biriken
sudan insanları faydalandırır. Hem kendileri içer, hem de hayvanlarını sular ve ziraatlarını o
su sayesinde yaparlar. Yağmurun yağdığını bir yer daha vardır ki, düz ve hiçbir bitki
bitmeyen kaypak ve kaygan arazidir. Ne su tutar, ne de ot bitirir. İşte bu, Allah’ın dininde
anlayışlı olan ve Allah’ın benimle gönderdiği hidâyet ve ilim kendisine fayda
veren, onu hem öğrenen hem öğreten kimse ile, buna başını kaldırıp kulak vermeyen,
Allah’ın benimle gönderdiği hidâyeti kabul etmeyen kimsenin benzeridir." [16]
 &nbs;&nbs;Yine başka bir hadis-i şerifde de şöyle buyuruluyor: لا
 حَسَد إلاَّ
 في
 اثْنَتَيْنِ
 :&nbs;&nbs; رَجُلٌ
 آتَاهُ
 اللَّه
 مَالاً
 فَسلَّطهُ
 عَلى
 هلَكَتِهِ في
 الحَقِّ ،
 ورَجُلٌ
 آتاهُ اللَّه

الحِكْمَةَ
فهُوَ
يَقْضِي
بِهَا ،
وَيُعَلِّمُهَا &nbs;;&nbs;&nbs;&nbs;&nbs;"Yalnız şu iki kimseye g̫bta edilir: Allah'ın kendisine
ihsân ettiği malı hak yolunda harcayıp tüketen kimse; Allah'ın kendisine verdiği ilimle
yerli yerince hükmeden ve onu başkalarına da öğreten kimse.”[\[17\]](#)
&nbs;&nbs;&nbs;&nbs;&nbs;&nbs;&nbs;&nbs;&nbs;&nbs;&nbs; &nbs;&nbs;İlim, cennete giden
bir yoldur, gurbette arkadaştır, yalnızlıkta sırdaşdır, iki cihanda kurtuluştur, düşmana karşı
siperdir, insan için hayâdır, gözler için ziyadır

Nasılık insanın ölmemek için, yiyp-içmesi gerekirse, Allah’ın emir ve
yasaklarını yerine getirebilmesi için de, dinini, imânını öğrenmesi, ilim tahsil
etmesi gerecir Ecdadımız zaman zaman toplanıp&nbs; okurlar müzakere ederler, dinlerini
öğrenirler ve çoluk çocuklarınınada öğretirlerdi Onlar İslâmı hem
öğrenerek, hemde yaşayarak bize önek ve önder oldular ve
İslâmiyet’i, bizlere bu şekilde doğru bir şekilde ulaştırdılar
&nbs;&nbs;&nbs;&nbs;&nbs;&nbs; &nbs;&nbs;&nbs;&nbs;&nbs;Ashab'ın ve
Âlimlerin İlim Öğrenme'nin Fazileti ile İlgili Sözleri&nbs;
&nbs;&nbs;&nbs;&nbs;&nbs;&nbs;&nbs; &nbs;&nbs;&nbs;Hz. Ömer
(r.a.) şöyle demiştir: 'Ey insanlar! İlim talep edip, öğrenin. Çünkü
Allah'ın çok sevgişi bir elbise vardır ve o elbiseyi ilmi arayan ve aradığını bulan kimselere
giydirir. Allah'ın giydirmiş olduğu o elbiseyi giyen kimse, o elbise sırtında iken ne günah
işlerse işlesin Allah Teâlâ, sevgişi elbiseyi sırtından almamak için o kimseye
üç kere tevbe etmesi için tekliye bulunur. Günah yolunda
ölüme kadar devam etse bile, o elbise sırtındayken o kimsenin hiçbir zaman
günahlardan dönme yolu kapanmış değildir...'&nbs;
&nbs;&nbs;&nbs;&nbs;&nbs;&nbs; &nbs;&nbs;&nbs;Hz. Ali (k.v.)’de şiir diliyle
şunu söylemiştir: "Üstünlük ilim ehli içindir Onlar hidayet
üzerindedirler&nbs; Hidayet arayanlara kı­lavuzdurlar Her insanın değeri ilmi kadardır
Âlimin değerini bilmeyenler câhillerdir Seni diri tutan ilmi öğren Câhiller
ölü,&nbs; âlimler diridirler" &nbs;&nbs;&nbs;&nbs; &nbs;
&nbs;&nbs;&nbs;Hz. Ali (r.a.) yukarıdaki manzumesinde şöyle demektedir:
İnsanlar bedenleri itibarıyla birbirlerine eşittir. Babaları Âdem, anaları ise Havvâ'dır.
Eğer soylarında sopalarında bir iftihar vesilesi arıyorlarsa, bilsinler ki asılları çamur ve sudan
ibarettir.&nbs; İlim erbacı,&nbs; hidayet arayanlara hidayet vesilesi olur. Her insanın kıymeti
bilgisile ölçüür. Cahiller ise, ilim erbabının en amansız
düşmanlarıdır. İlim elde etmeye çalış ve ilmin nerelerde kullanılacağını mutlaka bil!
Bütün insanlar ölürler,&nbs; ancak ilim ehli olanlar yaşarlar'.[\[18\]](#)
&nbs;&nbs;&nbs;&nbs;&nbs;&nbs;&nbs;&nbs; Abdullah İbn Abbas (r.a.) şöyle
anlatıyor:&nbs; Rasûlullah vefat ettiği zaman bir arkadaşına “Gelde ashâbın
çoğu hayatı iken, onlardan Hz. Peygamber’in hadislerini soralım” dedim.
Adam “Sana hayret, ey Abbas’in oğlu! &nbs;Sen zannediyormusun ki, sahabilerin
içinde şöyle şöyle zatlar olduğu halde, halk sana muhtaç
olacaktır?” dedi. Bunun üzerine onu terkettim. Kendim, sahabeden sormaya
başladım. &nbs;Eğer bir kişiden benim kulağıma bir hadis gelirse, onun kapısına varıyordum. O
uykuda olduğu zaman saatlerce kapısında beklerdim. Yüzüm gözüm

rüzgarden toz toprak içinde kalıyordu. Sonunda o sahabे evden çıkınca, beni görerek “Ey Rasûlullahın amcazadesi! Seni buraya getiren nedir? Niçin bana haber göndermedin? &nbs;Ben sana gelirdim” diyordu. Ben de “Hayır! Ben gelmeye muhtacım” diyerek ondan hadis dinliyordum. Fakat çektiğim bu zorluklar boş gitmedi. Öyle bir gün geldi ki, halk benim etrafımda toplanıp bana danışmaya başladılar. &nbs;O arkadaş beni gördükçe “Bu gençbenden daha akıllı çikt” diyordu.

&nbs;&nbs;&nbs;&nbs;&nbs;&nbs; İbn Abbas (r.a.) &nbs;şöyle diyor: &nbs;Medayın fethedildiğinde halk dünyaya yöneldi. Ben ise Hz. Ömer(r.a.) ’e yöneldim.[\[19\]](#) &nbs;&nbs;&nbs;&nbs;&nbs;&nbs; Ebu Derdâ (r.a.) der ki: &nbs;“İlimden küçük bir mesele öğrenmem, benim için bütün bir geceyi ibadetle ihya etmekten daha mühimdir” &nbs;&nbs;&nbs;&nbs;&nbs;&nbs;&nbs;&nbs;&nbs; &nbs;&nbs;&nbs;&nbs;&nbs;&nbs;&nbs; İbn Mes'ud (r.a) şöyle demiştir: “İlim büsbütün çekilmenden ilme sarılın! İlim ancak ilmi yanaların eksilmesiyle ortadan kalkar. Nefsimi kudret elinde tutan &nbs;Allah'a yemin ederim ki, Allah yolunda şehîd olarak öldürülen kimseler; âlimlerin âhiretteki mertebelerini gördükleri zaman, hemen Allah'tan kendilerini tekrar diriltip âlim olmalarını isterler. Hiç kimse anasından âlim olarak doğmaz. İlim ancak çalışip öğrenmekle elde edilen bir nimettir”;

&nbs;&nbs;&nbs;&nbs;&nbs;&nbs; Muâz İbni Cebel (r.a.) da şunları söyemiş­tir: "Din ilmini öğrenin. Çünkü onu Allah için öğrenmek kişiye huşû ve haşyet (Allah saygısı ve korkusu) kazandı­rır. Onu aramak ibadet ve cihattır. Onu müzâkere etmek tesbihir (Allah'ı zikretmektir). Onu bilmeyene öğretmek sadakadır. O yalnızlıkta &nbs;ünşiyet verir, halvette arkadaş olur, dinde kılavuzluk eder,&nbs; sevinçte taşkınlığı önler,&nbs; keder­de sabır ve moral kazandırır.&nbs; Allah Teâlâ onunla kişiyi yük­seltir,&nbs; onu hayırda öncü ve rehber yapar."

&nbs;&nbs;&nbs;&nbs;&nbs;&nbs;&nbs;&nbs; Lokman Hekim'in oğluna şöyle vasiyyette bulunduğu söyenir: "Yavrucuğum! İlim meclis ve sohbetlerine devam et. Çünkü Allah Teâlâ, toprağı gök sularıyla dirittiği gibi, kalpleri de ilim ve hikmet nurlarıyla diriltir."

&nbs;&nbs;&nbs;&nbs;&nbs;&nbs;&nbs;&nbs; Feth el-Musilî’de şöyle demiştir: "Hasta &nbs;yemeksiz,&nbs; susuz ve ilaçsız kaldığında öldüğü gibi, kalb de ilim ve hikmetsiz ka­lırsa ölür."

&nbs;&nbs;&nbs;&nbs;&nbs;&nbs;&nbs;&nbs; İmam Şâfiî (hz.) de şöyle demiştir: “İlim tahsil etmek, bütün nafile ibadetlerden daha faziletlidir”. &nbs;&nbs;&nbs;&nbs;&nbs;&nbs;&nbs;&nbs; Hikmet ehlinden bir zâta 'Bu dünyada neyi sermaye edinmek daha kârlıdır?' &nbs;diye sorulduğunda, “Gemi battığı zaman gemi ile birlikte batmayan ve seninle kalan şeyi sermaye edin!' buyurmuştur.”[\[20\]](#) O, bu sözleriyle ilmi kasdediyordu.

&nbs;Çünkü ilim insanın zihninde olduğu için oradan kaybolup gitmez, her daim insanla beraberdir. 'Geminin batması' insanın ölümüyle te'vil edildiğine göre, kendisiyle kalacak sermayenin de,&nbs; ilim olduğu anlaşılmaktadır.&nbs; İnsanın şerefi, kuvvetinden gelmez. Öyle olsayıdı develerin daha üstün olması lâzim gelirdi; zira develer insandan daha güçlüdürler. Cüssesinin büyüklüğünden de değildir; zira filler insanlardan daha cüsselidir. Şerefi cesur oluşundan da kaynaklanmaz; zira ormanlardaki yırtıcı hayvanlar insandan çok

daha cesaretlidirler. Fazla yemek yemesinden de ileri gelmez. Öyle olsayı öküzlerin daha şerefli olmaları gerekiirdi; zira midesi çok büyük olan canlılardan biri de öküzdür. Fazla cinsî münasebette bulunmasından da değildir; zira küçücük kuş bile cinsî kudret hususunda insanoğlundan daha güçlüdür. Kisaca bunların hiçbiri insana şeref vermez. İnsana şeref veren şey sadece ilimdir! Bunun içindirki, İslâm büyükleri ilmin faziletini bildikleri için gecelerini gündüzlerine katmışlar, uykularını feda etmişler, uzun yolculuklar yapmışlar, çeşitli zorluklara ve fedakarlıklara katlanmışlar, aç ve susuz kalmışlar, hakaretlere uğramışlar, hapisanelere düşmüşler, hor ve hakir görülmüşler ve&nbs; hayatlarını ortaya koyup ilim yolundan aslâ vaz geçmemişlerdir.

&nbs;&nbs;&nbs;&nbs;&nbs;&nbs; &nbs;İste bir kaç örnek;
&nbs;&nbs;&nbs;&nbs;&nbs;&nbs; İmam Gazâli:
&nbs;&nbs;&nbs;&nbs;&nbs;&nbs; İmam Esâd el-Muhaynî
şöyle der:&nbs; Gazâli'den bizzat dinledim: Cürcan'dan memleketime dönerken yolda haramiler yolumuzu kesmişti. Birlikte bulunduğu kafilede ne varsa hepsini aldılar.&nbs; Hiç &nbs;olmazsa gasbedilen kitapları almak için arkalarından yürüdüm.&nbs; Reisleri bana dönerek&nbs; “Geriye dön,&nbs; yoksa seni öldürüz!”&nbs; dedi. &nbs;Reise yalvarıp,&nbs; kendisinden Allah rızası&nbs; için mallarımı&nbs; geri vermesini rica ettim.&nbs; Onların kendi işlerine yaramayacağını&nbs; söyuledim. Bana çetenin Reisi şöyle dedi: &nbs;&nbs;&nbs;&nbs;&nbs;&nbs; - &nbs;Malların neler? &nbs;&nbs;&nbs;&nbs;&nbs;&nbs; - Şu torbada bulunan kitaplar ve not defterlerimdir. O kitapları &nbs;dinlemek ve not etmek, ögrenmek ve yazmak için diyar-ı&nbs; gurbete gittim dedi. Çetenin reisi&nbs; bu sözlere katılın güldü ve dedi ki: "Sen nasıl oluyor da 'Bu kitaplarda ve defterlerde bulunanı öğrendim' diyebiliyorsun? Kitapları ve defterleri aldığımız zaman bütün bilgilerin kayboldu. Kitapların ve defterlerin yok olduğu için ilmin de yok olmuş, sen nasıl ilim tahsil ettim diyebiliyorsun" dedi. Bunları &nbs;söyaledikten sonra arkadaşlarına, kitapların ve defterlerimin bana verilmesini söyedi. Bu çete reisini, beni irşad etmesi için sanki Allah konuşturmuştu. &nbs;Ne zaman ki Tûs'a döndüm, üç sene durmadan çalışip hocamdan öğrendiklerimi ve kitabımdan kenarına yazdıkları tamâ­men ezberledim. Öyle bir hale gelmiştim ki, artık biri yo­lumu keser de kitabımdı alırsa, ilimsiz kalmayacaktım. Gazâli, bu üç senelik hummalı&nbs; çalışmadan sonra Nişabur şehrine giderek orada İmamü’l Harameyn Abdülmelik el-Cüveyni'nin derslerine devam etti. Onun önünde diz çökerek ilmini ilerletti. [21] &nbs;&nbs;&nbs;&nbs;&nbs;&nbs; Şakik-i Belhi: &nbs;&nbs;&nbs;&nbs;&nbs;&nbs; Büyük İslâm âlimi Şakîk-i Belhi hazretleri uzun yıllar okuttuğu talebesi Hâtem-i Esam’a &nbs;&nbs;&nbs;&nbs;&nbs;&nbs; sordu:&nbs;&nbs;&nbs;&nbs;&nbs;&nbs;&nbs;
- Kaç senedir benden ilim tahsil ediyorsun? Hâtem:&nbs;&nbs;
- Otuzüç senedir.
Şakik:&nbs;&nbs;&nbs;&nbs;&nbs;&nbs;&nbs;&nbs;&nbs;
- Bu müddet zarfında benden neler öğrendin?
Hâtem:&nbs;&nbs;&nbs;&nbs;&nbs; &nbs;&nbs;&nbs;&nbs;
- Sekiz mes’ele öğrendim.
Şakik:&nbs;&nbs;&nbs;&nbs;&nbs;&nbs;&nbs;

- İnnâ Lillâhi ve innâ ileyhi râci’ûn! ömrüm seninle
 geçtiği halde benden ancak sekiz mesele mi öğrendin? Hâtem:

- Evet Hocam, ben yalan konuşmayı sevmem, ancak sekiz şey öğrenebildim.
Şakik:

- Bu öğrendiğin sekiz şey nedir? Söyle dinleyelim. Hâtem

- Birincisi; halka baktım, herkes kendine bir arkadaş, bir dost seçmiş. Herkesin dostu, kabre
kadar arkadaş oluyor. Definden sonra çekip geliyor. Düşündüm, ben
öyle bir dost bulmaliyım ki, devamlı arkadaşım olsun, kabirde de beni yalnız bırakmasın.
Böyle bir arkadaş ise ancak sâlih amel olurdu. Ben de onu
seçtim.

- Güzeli seçmişsin. Diğerlerini de söyler
misin?

- İkincisi; halka baktım, çoğu nefsinin hevâsına esir olmuş. Halbuki, Allah
Teâlâ Kur’ân-ı Kerîm’de:
وَأَمَّا
مَنْ خَافَ
مَقَامَ
رَبِّهِ
وَنَهَى
النَّفْسَ
عَنِ
الْهَوَى
فَإِنَّ
الْجَنَّةَ
هِيَ
الْمَأْوَى
“Ama kim Rabbinin azametinden korkup da kendini kötülükten
alikoymuşsa, varacağı yer şüphesiz cennettir.” [22] Kur’ân-ı
Kerîm’in hak olduğunu bildiğim için nefsi emmareye muhalefet ettim. Ona esir
olmadım, onunla mücadele edip Hakkın emrine boyun eğmek mecburiyetinde bıraktım.
Nefsim kötülük işleyemez hâle
geldi.

- Allah seni mübarek etsin! Üçüncüsünü de
söyle!

- Üçüncüsü; halka baktım, dünyanın faydasız meşgalesi
içinde boğulmuş, didinip duruyorlar. Bir şey kazandık zannederek onunla seviniyorlar.
Halbuki Kur’ân-ı Kerîm’de: مَا
عِندَكُمْ
يَنفَدُ
وَمَا عِندَ
اللّهِ بَاقٍ
وَلَنَجْزِيَنَ
الَّذِينَ
صَبَرُواْ

birbirine düşmanlık ediyor. Halbuki Allahü Teâlâ:
-إِنَّ
-الشَّيْطَانَ
-لَكُمْ
-عَدُوٌّ
-فَاتَّخِذُوهُ
-عَدُوّاً . . . “Şeytanı
şüphesiz sizin düşmanınızdır; siz de onu düşman tutun...”[26] Şeytanı
kendime düşman bildim. Onun hilesine aldanmamağa çalıştım. Allahın emrine uyarak
doğru yolda yürümeşe gayret ettim.

- Güzel etmişsin, ey Hatim! Yedinciyi de
söyle!
- Yedinci; halka baktım. Bazısı dünyevi ihtiyaçlarını kazanmak için nefsine
esir düşerek haram ve şüpheli şeylerden kaçamıyorlar. Allahü
Teâlâ:

... وَمَا
-مِن دَآبَّةٍ
-فِي الأَرْضِ
-إِلاَّ عَلَى
-اللّهِ
-رِزْقُهَا
“Yeryüzünde yaşayan b&uumltün canlıların rızkı ancak Allah'a
aittir...”[27] buyuruyor. Bu bakımdan harama el uzatmadım. Rızkımın helâl yoldan
gelmesine çalıştım. Yaratılış gayeme uygun olarak kulluk vazifeme devam ettim.

- Güzel etmişsin, Sekizinciyi de söyle ey
Hatim!.
- Sekizinci; halka baktım. Kimi malına mülküne, kimi mesleğine, kimi sanatına, kimi
bileğine güveniyor. Kimi diplomasına, kimi ogluna-kızına, kimi kendine bırakılan mirasa
güveniyor. Hasılı herkesin güvendiği bir şey vardır. Halbuki Kur’ân-İ
Kerîm’de:

... وَمَن
-يَتَوَكَّلْ
-عَلَى
-اللَّهِ
-فَهُوَ
-حَسْبُهُ . . . “Allah'a
güvenen kimseye O yeter...”[28] buyuruluyor. Bu Âyet-i Kerîm’ye
baktım ve Allaha itimat edip O’na güvendim. O bana kâfi gelir, O ne güzel
bir vekildir dedim ve tevekkül ettim.

[islam ve Hayat,Güncel Vaaz ve Hutbeler](#)